Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2022. gada 19. decembra noteikumos Nr. 235 "Noteikumi par finanšu tirgus dalībnieku maksājumu apmēru un šo maksājumu aprēķināšanas un veikšanas kārtību"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2022. gada 19. decembra noteikumos Nr. 235 "Noteikumi par finanšu tirgus dalībnieku maksājumu apmēru un šo maksājumu aprēķināšanas un veikšanas kārtību" (turpmāk – Noteikumu projekts)
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Latvijas Bankas likuma 24. panta otrā daļa
Mērķis un būtība	Noteikumu projekts: 1) samazina maksājumu apmēru kredītiestādēm, pārapdrošinātājiem un apdrošinātājiem attiecībā uz pārējām apdrošināšanas operācijām un valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem. Minēto finanšu tirgus dalībnieku segmentu bāzes rādītāji (attiecīgi – aktīvu apjoms, parakstīto prēmiju apjoms un ieguldījumu plānu aktīvu apjoms) iepriekšējos gados ir būtiski palielinājušies, tādējādi ir iespējams samazināt maksājumus, kas nepieciešami šo finanšu tirgus dalībnieku segmentu uzraudzības izdevumu segšanai; 2) aktualizē reģistrēta alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka gada maksu atbilstoši 2025. gada 27. novembrī pieņemtajam likumam "Grozījumi Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā". Reģistrēta alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka gada maksa palielināta no 900 *euro* līdz 2000 *euro*. Grozījumi minētajā likumā stājās spēkā 2026. gada 1. jūnijā, līdz ar to alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka gada maksa par periodu līdz 2026. gada 31. maijam ir 900 *euro* gadā, bet no 2026. gada 1. jūnija – 2000 *euro* gadā. Minētā maksa ir maksājama reizi gadā līdz kalendārajam gadam sekojošā gada 30. janvārim, attiecīgi maksa par 2026. gadu maksājama līdz 2027. gada 30. janvārim; 3) precizē dalībvalsts alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka maksājamo uzraudzības maksu par katra tā pārvaldē esoša dalībvalsts fonda vai ārvalsts fonda ieguldījumu daļu izplatīšanu Latvijā atbilstoši 2025. gada 27. novembrī pieņemtajam likumam "Grozījumi Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā". Ar grozījumiem minētajā likumā dalībvalsts alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekam piemērojamā

	vienreizējā maksa par katra tā pārvaldē esoša dalībvalsts fonda vai ārvalsts fonda ieguldījumu daļu izplatīšanu Latvijā tiek samazināta no 1209 *euro* līdz 250 *euro*; 4) konkretizē maksājumu iestādēm, elektroniskās naudas iestādēm un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes pakalpojumus, maksājumu aprēķināšanai izmantojamos statistikas datus no peļņas vai zaudējumu aprēķina pārskata, kas tiek sagatavots un iesniegts Latvijas Bankai saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kuri nosaka maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošās prasības un pārskatu sagatavošanu, pozīcijām; 5) papildina maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu ienākumu bāzi, iekļaujot tajā arī ienākumus no klientu līdzekļu ieguldīšanas, ņemot vērā to, ka atsevišķu maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu darbības modelis paredz neiekasēt komisijas maksas par sniegtajiem pakalpojumiem, bet finansēt tos no ienākumiem no klientu līdzekļu ieguldīšanas; 6) papildina noteikumus ar maksājumu apmēru un šo maksājumu aprēķināšanas un veikšanas kārtību kapitālsabiedrībām, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, kredīta starpniekiem un to pārstāvjiem, kā arī atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzējiem (atbilstoši 2026. gada 17. septembrī pieņemtajam likumam "Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā"). Kapitālsabiedrībām, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, maksa ir noteikta 5000 *euro* gadā un papildus 0.013 procenti ceturksnī no attiecīgā subjekta vidējās patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa apjoma vērtības; kredīta starpniekiem un kredīta starpnieku pārstāvjiem maksa ir noteikta: fiziskajai personai 250 *euro* gadā, juridiskajai pesonai 1000 *euro* gadā; atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzējiem maksa ir noteikta 5000 *euro* gadā un papildus 0.005 procenti ceturksnī no attiecīgā subjekta vidējās patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa apjoma vērtības; 7) precizē grozāmo noteikumu izdošanas tiesisko pamatu, izslēdzot atsauci uz Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu likuma 16. panta otro daļu, kā arī atbilstoši precizējot grozāmo

	noteikumu darbības tvērumu, 1. punktā nosakot: "Noteikumi nosaka Latvijas Bankas uzraudzīto finanšu tirgus dalībnieku maksājumu apmēru un šo maksājumu aprēķināšanas un veikšanas kārtību." Attiecīgie grozījumi ir saistīti ar 2026. gada 17. septembrī pieņemtā likuma "Grozījumi Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu likumā" 4. pantu, saskaņā ar kuru no Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu likuma izslēgts 16. pants, kurš regulēja kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēju maksājumu Latvijas Bankai aprēķināšanas un veikšanas kārtību, jo minētā kārtība kopš 2023. gada 1. janvāra tiek regulēta saskaņā ar Latvijas Bankas likuma 24. panta otro daļu, kas paredz deleģējumu Latvijas Bankai noteikt visu Latvijas Bankas uzraudzīto finanšu tirgus dalībnieku (t. sk. kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju) maksājumu apmēru, kā arī šo maksājumu aprēķināšanas un veikšanas kārtību; 8) precizē atsauci uz informācijas par finanšu tirgus dalībnieku darbības finansiālajiem rādītājiem iesniegšanai izmantojamo Latvijas Bankas sistēmu, ņemot vērā sistēmas nosaukuma izmaiņas; 9) precizē atsauces uz informācijas par finanšu tirgus dalībnieku darbības finansiālajiem rādītājiem iesniegšanai izmantoto pārskatu nosaukumiem un Latvijas Bankas noteikumu nosaukumiem, ņemot vērā pārmaiņas attiecīgo pārskatu vai Latvijas Bankas noteikumu nosaukumos.
Leģitīmais mērķis	Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu interešu aizsardzība un nodrošināšana, jo finanšu tirgus dalībnieki sedz izmaksas, kas nepieciešamas finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības regulēšanai un uzraudzībai. Šo izmaksu segšana nodrošina Latvijas Bankai spēju pildīt attiecīgos pienākumus, lai sasniegtu visai sabiedrībai nozīmīgo mērķi – veicināt finanšu tirgus stabilitāti, tai skaitā noguldītāju, ieguldītāju un apdrošināto personu interešu aizsardzību un finanšu tirgus attīstību, kā arī finanšu sistēmas izmantošanas noziedzīgos nolūkos novēršanu.
Samērīgums	Noteikumi atbilst samērīguma principam, jo ar tiem tiek sasniegts leģitīmais mērķis, lai finanšu tirgus dalībnieki segtu izmaksas, kas nepieciešamas finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības regulēšanai un uzraudzībai.
Spēkā stāšanās	2027. gada 1. janvāris.

Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta pieņemšana samazinās Latvijas Bankas ieņēmumus no kredītiestāžu, pārapdrošinātāju, apdrošinātāju un valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju maksājumiem, bet vienlaikus palielinās Latvijas Bankas ieņēmumus no reģistrēto alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku maksas, kā arī no to maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu maksas, kas veic klientu līdzekļu ieguldīšanu. Ieņēmumi samazināsies no dalībvalstu alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku maksājamās vienreizējās uzraudzības maksas. Papildus Latvijas Banka gūs ieņēmumus no maksas, kuru veiks kapitālsabiedrības, kas saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzēji un kredīta starpnieki un to pārstāvji. Attiecīgie papildu ieņēmumi tiks novirzīti finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības regulēšanas un uzraudzības izdevumu segšanai.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Ar Noteikumu projekta spēkā stāšanos samazināsies maksājumu apmērs kredītiestādēm, pārapdrošinātājiem un apdrošinātājiem attiecībā uz pārējām apdrošināšanas operācijām un valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem. Maksājuma apmērs par 2026. gadu palielināsies reģistrētiem alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem atbilstoši 2025. gada 27. novembrī pieņemtajam likumam "Grozījumi Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā". Tāpat, stājoties spēkā Noteikumu projektam, tiks konkretizēta maksājumu iestāžu, elektroniskās naudas iestāžu un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kuri sniedz maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes pakalpojumus, ienākumu veidu klasifikācija, iekļaujot arī ienākumus no klientu līdzekļu ieguldīšanas. Ar grozījumiem Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteikts, ka no 2027. gada 1. janvāra kapitālsabiedrību, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, kredīta starpnieku, to pārstāvju un atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzēju uzraudzību veiks Latvijas Banka. Kapitālsabiedrībām, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, kredīta starpniekiem un to pārstāvjiem bija pienākums veikt ikgadējus valsts nodevas maksājumus par to darbības uzraudzību. Minētās valsts nodevas apmērs bija 55 000 *euro* katrai kapitālsabiedrībai, kura saņēmusi

	speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, bet kredīta starpniekam vai tā pārstāvim – fiziskajai personai 250 *euro* un juridiskajai personai 500 *euro*. Līdzšinējo ikgadējo valsts nodevu aizstās maksājums Latvijas Bankai par darbības uzraudzību. Tā apmērs kapitālsabiedrībām, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, būs atkarīgs no to patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa lieluma, paredzot minimālo maksājumu 5000 *euro* gadā un kopējā maksājuma maksimālo apmēru 100 000 *euro* gadā. Vienlaikus pārejas periodā – 2027., 2028. un 2029. gadā – maksimālais maksājums nevienai kapitālsabiedrībai, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, nepārsniegs 55 000 *euro* gadā. Saskaņā ar Latvijas Bankas aprēķiniem 2027. gadā kapitālsabiedrību, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, uzraudzībai nepieciešamo resursu kopējās izmaksas tiek prognozētas 880 000 *euro* apmērā. Tādējādi, salīdzinot ar līdzšinējiem valsts nodevas maksājumiem, kapitālsabiedrību, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, kopējais tiešo izmaksu samazinājums tiek prognozēts 1 265 000 *euro* gadā (2 145 000 *euro* – 880 000 *euro*). Aprēķinātais vidējais tiešo izmaksu samazinājums vienai kapitālsabiedrībai, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, būs 32 435.90 *euro* gadā. Attiecīgi mainīgais maksājums noteikts 0.013 procenti no kapitālsabiedrības vidējās patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa apjoma vērtības ceturksnī, kas ir zemāks par likumā noteikto robežu (0.033 procenti ceturksnī). Faktiskais tiešo izmaksu samazinājums katrai kapitālsabiedrībai, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, būs atkarīgs no tās patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa apmēra, jo lielākam kredītportfelim būs piemērojams lielāks uzraudzības maksājums. Līdz ar to jaunais regulējums būs salīdzinoši labvēlīgāks mazākām kapitālsabiedrībām, kuras saņēmušas speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, – to darbības uzraudzībai paredzams mazāks Latvijas Bankas resursu patēriņš. Maksas aprēķināšanai tiks izmantoti mēneša dati, ko katra kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, būs

	sniegusi saskaņā ar noteikumiem, kuri regulē šādu kapitālsabiedrību darbību un nosaka to uzraudzībai nepieciešamās informācijas sniegšanu. 2027. gadā, līdz Latvijas Banka izdos noteikumus attiecīgajā jomā, tiks izmantota informācija, kura tiks iesniegta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 29. marta noteikumu Nr. 245 "Noteikumi par speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai" 28. punktu, izmantojot saskaņā ar minēto noteikumu 28.[1] punktu uzrauga noteikto informācijas iesniegšanas formu. Kredīta starpniekiem un kredīta starpnieku pārstāvjiem Latvijas Bankai veicamais maksājums saglabāsies tādā pašā apmērā, kādā bija noteikta ikgadējā valsts nodeva par kredīta starpnieka vai tā pārstāvja darbības uzraudzību. Atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzējiem minimālais maksājums gadā tiek noteikts 5000 *euro*, savukārt mainīgais maksājums noteikts 0.005 procenti no vidējās patērētājiem izsniegto kredītu kredītportfeļa apjoma vērtības ceturksnī, kas ir būtiski zemāks par likumā noteikto robežu (0.033 procenti ceturksnī). Piemērojamā likme noteikta tādā apmērā, lai atlikto maksājumu pakalpojuma sniedzēju maksājumu kopsumma sasniegtu aptuveni 40 000 *euro* gadā, kas atbilst aplēstajām šā finanšu tirgus segmenta uzraudzības izmaksām.
Saistītie dokumenti	1. Komisijas 2024. gada 29. novembra īstenošanas regula (ES) 2024/3117, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ Komisijas īstenošanas regulu (ES) 2021/451. 2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija regula (ES) 2023/1114 par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937. 3. Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums. 4. Kriptoaktīvu pakalpojumu likums. 5. Patērētāju tiesību aizsardzības likums. 6. Latvijas Bankas 2022. gada 24. oktobra noteikumi Nr. 226 "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku".
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Normatīvā akta projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.

Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Grozījumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā par grozījumu projektu saņemtie priekšlikumi, iebildumi vai komentāri tiks apkopoti pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.